

Riktlinjer och tillämpningsanvisningar för avgifter/ersättning inom socialförvaltningen i Klippans kommun.

Allmän information

Avgiftsbestämmelserna styrs av Socialtjänstlagen, (8 kap. 1-9§ samt 16 kap, 3§). Lagstiftningen anger den högsta avgiften som kommunen får ta ut av en enskild person för hemtjänst, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård. Den högsta avgiften, även kallad högkostnadsskydd, får för hemtjänst och dagverksamhet per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger av prisbasbeloppet. Detta innebär att maxtaxan uppgår till 2 044 kronor.

I lagstiftningen finns även bestämmelser om lägsta förbehållsbelopp för den enskilde gällande normala levnadsomkostnader och *faktisk* boendekostnad.(8 kap. 7§, SoL, 7 kap och 15 kap. sid 58, Prop. 2000/01:149).

För att rätt avgift skall tas ut av den enskilde begär Socialförvaltningen årligen in inkomstuppgifter och uppgifter om boendekostnad på en särskild blankett kallad "*inkomstförfrågan*". Enskild som väljer att inte lämna ut nödvändiga uppgifter för beräkningen, gör detta genom att kryssa för en ruta på inkomstförfrågan och debiteras då högsta avgift för den aktuella insatsen/insatserna, så kallad maxtaxa. Om man inte skickar in inkomstförfrågan inom den föreskrivna tiden blir man påmind och om man då inte lämnar in uppgifterna debiteras man maxtaxan.

Om man lämnar felaktiga uppgifter kan man komma att debiteras i efterhand av kommunen. Det görs en individuell prövning i tillsammans med Socialförvaltningens jurist från fall till fall om några förmildrande omständigheter föreligger eller om uppsåt har funnits.

Bostadstillägg för pensionärer (BTP), eller bostadsbidrag söks av den enskilde hos Pensionsmyndigheten. Beräkningen av avgifterna görs varje månad inför utskick av faktura. När avgiftsberäkning är gjord, får den enskilde ett skriftligt avgiftsbeslut. Ett beslut om hur avgiftsberäkningen är gjord kan överklagas via förvaltningsbesvär. Storleken på avgifterna innan beräkningen kan överklagas endast genom laglighetsprövning.

Socialnämnden fastställer årligen, på sitt februarisammanträde, de förändringar som eventuellt är aktuella. Avgifterna indexregleras årligen i februari enligt Konsumentprisindex (KPI).

Beräkning av avgifter

Enligt SoL 8 kap 4 § ska kommunen räkna fram ett avgiftsunderlag. Med avgiftsunderlag avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad. I fråga om makar ska den enskildes inkomst anses utgöra hälften av makarnas sammanlagda inkomster.

Som inkomst avses;

Inkomst av tjänst (lön, sjukpenning, a-kassa, studiebidrag, arvoden och andra skattepliktiga ersättningar mm).

Allmän pension (Garantipension, Tilläggs pension, Premi epension).

Tjänstepension (SPV, KPA, SPP, AMF).

Bostadstillägg (BTP), särskilt bostadstillägg (SBTP) och bostadsbidrag.

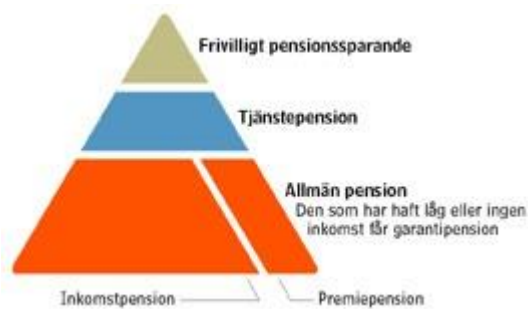
Privat pensionsförsäkring.

Livränta.

Änkepension/efterlevandepension.

Äldreförsörjningsstöd.

Annan skattepliktig inkomst exempelvis utländsk pension, vårdbidrag, arvodesdelen.

Pensionssystemets uppbyggnad.

Som inkomst avses inte;

Barnbidrag, bistånd enligt Socialtjänstlagen (SoL), introduktionsersättning för flyktingar, ersättningar som betalas ut på grund av kapitalförsäkring, handikappersättning, assistansersättning eller den del av vårdnadsbidrag som utgör ersättning för merutgifter (socialstyrelsens meddelandeblad nr 14/2002, SOS). Hemmavarande barns egna inkomster tas inte heller med i beräkningen.

Inkomst av kapital

Kapitalinkomsterna skall gälla de uppgifter som finns på årsbeskedet/deklarationen från skatteverket per den 31 december från föregående år (9 kap., 15 kap samt prop. 2000/01:149).

Förmögenhet

Förmögenhet påverkar inte beräkningen av avgifter, (enligt § 16-17 i lagen om bostadstillägg).

Utgifter:

Boendekostnader

Boendekostnad beräknas utifrån den faktiska, aktuella boendekostnaden (8 kap 7§, 7 kap, 15 kap SoL samt prop 2000/01:149). Kostnader som ingår i beräkningen för hyrd bostad är hyra inklusive värme men med avdrag för elkostnaden.

Avgifter till hyresgästförening och abonnemang på TV-kanaler och Internet får inte tas med i beräkningen såvida de är frivilliga utgifter för hyresgästen. För bostadsrätt gäller samma som för hyresrätt förutom att räntekostnader samt styrkta och skäliga underhållskostnader tillkommer. Man får inte heller tillgodoräkna eventuell amortering på boendekostnaden.

För boende i egen fastighet gäller samma som för bostadsrätt med tillägg för eventuell tomträttsavgift och kommunal fastighetsavgift. För boende i ett särskilt boende enligt SoL gäller samma som för hyrd bostad. Beräkning för avdrag av den värmekostnad som ingår i hyran på särskilt boende sker per automatik i vårt avgiftssystem. För sådan boendekostnad som anges i 8 kap 5§ SoL ska dock inget förbehåll göras.

Skulder

Ingen hänsyn tas till eventuella skulder. Har den enskilde skulder, skall dessa ingå i förbehållsbelopp.

Skatter och avdrag

Samtliga skatter eller avgifter som tillämpas vid inkomstdeklarationen ska räknas av mot inkomsterna. Allmänna avdrag (pensionssparavdrag, periodiskt understöd och sociala avgifter) påverkar inte inkomstberäkningen. Det gör däremot avdrag för kostnader för inkomst av tjänst t.ex. reskostnader till och från arbete, facklitteratur och liknande (meddelandeblad nr 14/2202, SOS).

Åtta trossamfund har idag rätten att ta ut medlemsavgift via skattsedeln. Avgiften hanteras som en skatt och ingår i beräkningen av avgiftsbeslutet (dom i mål 2449-03, kammarrätten i Jönköping samt cirkulär 2004:99, SKL). Den enskilde som inte tillhör något av nämnda trossamfund har på inkomstförfrågan möjlighet att uppge detta och avgiften kommer då inte att ingå i beräkningen.

Inkomster hos makar och registrerade partners läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. När ena parten av ett par makar/registrerade partners bor på ett särskilt boende räknas de som ensamstående ifråga om förbehållsbeloppet och boendekostnaden.

Sammanboende som inte är gifta eller registrerade partners räknas som ensamstående oavsett om man har gemensam ekonomi då lagstadgad underhållsskyldighet inte föreligger (15 kap, prop 2000/01:149 samt meddelandeblad 14/2002, SOS).

Förbehållsbelopp/minimibelopp

Enligt SoL kap 8 7 § ska kommunen bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett minimibelopp. Boendekostnaden ska beräknas för sig och läggas till minimibeloppet. För sådan boendekostnad som anges i 5 § ska dock inget förbehåll göras.

Minimibeloppet ska, om inte annat följer av 8 §, alltid per månad utgöra lägst en tolfte del av

1. 1,3546 gånger prisbasbeloppet för ensamstående, eller
2. 1,1446 gånger prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Minimibeloppet enligt första stycket ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, radio- och tvavgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Detta blir för ensamstående 5 136 kronor per månad och person som är 61 år och äldre. Förbehållsbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor blir det 4 340 kronor per månad per person under 2018. För personer under 61 år ökas förbehållsbeloppet med tio procent.

Med förbehållsbelopp avses det belopp den enskilde har att tillgodoräkna sig för levnadsomkostnader och hyra.

Familjer med minderåriga barn erhåller inte extra förbehållsbelopp vilket föranleder att inte barnbidrag, underhållsbidrag eller barnpension medräknas som inkomst.

Reglerna är inte någon garanti för att den enskilde i praktiken uppbär minimibeloppet, utan innebär endast att kommunen reducerar avgifterna i förhållande till redovisade inkomster.

Utökat minimibelopp - individuellt tillägg för fördyrade levnadsomkostnader

Den enskilde kan ansöka hos kommunens avgiftshandläggare om utökat minimibelopp för fördyrade levnadsomkostnader. Utökat minimibelopp kan avse underhållskostnader för barn, fördyrade arbets- och sjukresor, kostnader för god man, merkostnader till följd av funktionshinder såsom rehabilitering/habilitering och transportkostnader.

Om den enskilde via bidrag eller annan förmån har kompenserats för en viss merkostnad innebär detta att ingen höjning av förbehållsbeloppet sker i detta avseende.

Merkostnaden ska vara varaktig, minst sex månader per år och inte understiga 200 kr/mån (8 kap 6 och 8 §§, prop. 2000/01:149 samt meddelandeblad nr 14/2002 SOS).

Ett utökat minimibelopp utgår utan ansökan till de som har insatserna distribuerad kost med 14 kr per portion och för de som har helkost/sondmat på särskilt boende med 1 063 kr och vid vistelse på korttidsenheten med 35 kr per dag.

Dessa siffror baserar sig på konsumentverkets beräkningar för skäliga levnadsomkostnader (se meddelandeblad nr 8/2015 SOS). Vid beräkningen av helkost använder vi den kostnad för livsmedel som uppges för män och kvinnor mellan 61-74 år och 75 och uppåt där alla mål äts hemma och med ett tillägg på 100 kr för ensamhushåll. Vid beräkningen av utökat minimibelopp för distribuerad kost tar vi 40 % av dagskostnaden enligt samma källa.

Minskning av minimibelopp

Kommunen får minska minimibeloppet i skälig omfattning om posten tex ingår i hyran för särskilt boende. Elförbrukningen och förbrukningsartiklar ingår idag i hyran på särskilt boende i kommunen och minskar därmed minimibeloppet med 110 kr respektive 155 kronor per månad. Dessa siffror baserar sig på konsumentverkets beräkningar för skäliga levnadsomkostnader (se meddelandeblad nr 6/2015 SOS).

Jämkning av dubbla hyror

En ensamstående person som flyttar in på ett särskilt boende kan bli beviljad jämkning av dubbla boendekostnader. Man kan då ansöka om att under uppsägningstiden på en lägenhet eller vid försäljningen av en fastighet få tillgodoräkna sig båda boendekostnaderna i avgiftsberäkningen under en begränsad period. Emellertid kan jämkningsen inte överskrida hyreskostnaden för det särskilda boendet. För att bevilja jämkning förutsätts att man själv har gjort vad man har kunnat för att undvika dubbla kostnader och att man kan styrka detta i ansökan. Man bifogar tex uppsägningen av lägenheten eller kontrakt med mäklare. Ansökan skall skickas till handläggare senast en månad efter att man blivit erbjuden ett särskilt boende.

Om man är ett par som båda får rätt till särskilt boende (s.k. parboende) och man flyttar in på samma rum har man också rätt till jämkning. Man får då tillgodoräkna sig halva hyran var. Om den ene i ett par får rätt till särskilt boende och den andra parten flyttar med (s.k. medboende) har man inte rätt till jämkning av dubbla boendekostnader.

Avgifter:

Samtliga avgifter inom socialförvaltningen är indexreglerade. Det betyder att varje år i februari månad räknas avgifterna upp enligt konsumentprisindex (KPI). Som basår att börja beräkningen har man använt 2014 på timtaxan och på övriga avgifter. Detta gäller inte trygghetslarm, hyror eller det som debiteras som en egenkostnad d.v.s. att man själv står för hela kostnaden.

Trygghetslarm

GSM trygghetslarm debiteras med 250 kronor per månad.

Korttidsboende

Avgift för korttidsboende motsvarar den kostnad som tas ut i särskilt boende eller i det ordinarie hemmet och består av två delar, en avgift för hjälpen/hemtjänsten som faller under maxtaxa och en avgift för helkost med 104 kr per dygn. Ingen hyra utgår på korttidsboendet.

Matdistribution

Debitering sker i efterskott med 76 kronor per levererad portion inklusive distributionsavgift (24 kronor). Kostnaden för livsmedel (52 kr) omfattas inte av maxtaxan. De personer som har bistånd på ledsugning till matinrättning innefattas i ovanstående debitering.

Insatser i ordinärt boende

Avgiften baseras på beslutade insatser och styrs av en framarbetad schablonkostnad per insats. Schablonerna är framtagna av en arbetsgrupp och baserar sig på den förväntade tiden som en insats i genomsnitt tar att utföra utifrån framtagna riktlinjer för innehållet. Se nytt beslut från SN 140114.

Timtaxan för insatserna är 290 kronor 2018. Timtaxan indexregleras enligt KPI årligen i februari med basåret 2014.

Särskilt boende

Priset för helkost på särskilt boende är fastställt till 3163 kronor per månad. Serviceinsatser och hemtjänstinsatser debiteras på samma sätt som i ordinärt boende, det vill säga att man har en maxtaxa för beviljade insatser på som mest 2 044 kronor. Utöver ovanstående tillkommer fastställt hyresavgift. Personer som har beviljats särskilt boende av annan utförare än kommunen, debiteras det samma som de som beviljats insatsen i kommunal regi. Även hyrorna för externt placerade ska ligga i nivå med våra egna boende.

Personligt stöd SoL/Boendestöd

Personligt stöd eller boendestöd är avgiftsfritt.

Sondmat/näringsdryck

Ansvar för kosttilllägg och sondmat regleras i vårt avtal med Region Skåne. På kommunens särskilda boenden ingår sondmat och kosttilllägg och jämförs med den avgift som den enskilde betalar för helkost.

Avgiften för sondmat i ordinärt boende debiteras på samma sätt som på särskilt boende och ska beräknas i % av hur stor andel av näringsintaget som sker via sondmat. Ersättningen läggs i 4 olika nivåer, 25 %, 50 %, 75 % och 100 %.

Kosttilläggen debiteras med egenkostnaden i ordinärt boende.

Avgift för Hälso- och sjukvård insatser

Avgiften för hälso- och sjukvårdsinsatser är 256 kr/månad oavsett antalet besök och avgiften ingår i maxtaxan. Avgiften för utprovning av tekniska hjälpmedel är 256 kr per förskrivningstillfälle och ingår i maxtaxan. Debitering för hembesök i samband med ansökan om bostadsanpassning är 256 kronor per tillfälle och ingår i maxtaxan. Avgifter för rengöring och hämtning av hjälpmedel är 256 kr. Normalt sätt förväntas att den enskilde, eller dennes anhöriga, rengöra och återlämna hjälpmedel när behovet upphört till exempel vid dödfall. Ingen avgift tas ut om man själv lämnar tillbaka hjälpmedlet rengjort till kommunens hjälpmedelsförråd. Skrymmande hjälpmedel som säng m.m. hämtas utan kostnad. Avgiften ingår inte i maxtaxan. Avgifter för fallförebyggande åtgärder debiteras med 82 kr per tillfälle och ingår inte i maxtaxa.

Frånvaro

Vid all frånvaro görs avdrag för de aktuella insatserna från dag ett, sånär som för hyra på särskilt boende och trygghetslarm.

Vårdavgift

Vid placering på behandlingshem enligt SoL och LVM tas en vårdavgift på 100 kronor per dygn ut om klienten har en egen inkomst enligt SoL 8 kap. Klient utan inkomst debiteras inte.

Dödsboanmälan

Enligt 18 kap 2 § ärvdabalken och 5 kap 2 § begravningslagen har en kommun rätt att ta ut ersättning av ett dödsbo för sina kostnader för dödsboförvaltning och åtgärder enligt begravningslagen. Dessa ersättningar får dock inte överstiga den sk självkostnads-principen. Enligt rekommendationer från SKL ska moms tas ut på avgiften. På rekommendation från SKL är timtaxan kopplad till prisbasbeloppet och utgörs av 0,8 % av prisbasbeloppet per timme för förvaltning av dödsbo. Detta innebär för 2018 en timtaxa på 364 kr.

Begravningskostnader

Bistånd kan utgå till skäliga begravningskostnader, i de fall dödsboets tillgångar inte täcker kostnader för en värdig begravning. Lämnas bistånd till begravningskostnader innan bouppteckning/dödsboanmälan gjorts eller om utredning angående försäkringar inte är klar bör biståndet beviljas mot återkrav. Återkravet regleras, då besked om boets tillgångar är klart.

Bistånd till begravningskostnader kan beviljas till ett belopp motsvarande högst 0,5 prisbasbelopp, d.v.s. 22 750 kronor för 2018, från vilket eventuella tillgångar dras av. Begravningskostnader omfattar även enkel förtäring, blommor, annons samt gravsten i den mån kostnaden ryms inom det fastställda halva basbeloppet. Tillgångar i dödsboet skall i första hand gå till kostnader för begravning.

När kommunen gör en värdering av innehållet i ett hem utan värdeföremål ska värdet sättas till 0 kronor. Den fiktiva kostnaden för bouppteckningen ska vara 7000 kronor.

Avgifter inom LSS

Rätten att ta ut avgifter

Insatserna enligt LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) är i princip avgiftsfria. Enda undantaget läggs fast i LSS 18-20 §§ och i förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade 5-6 §§.

I anslutning till en insats får skäliga avgifter tas ut för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella aktiviteter. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Om insatsen köps från annan uppdragsgivare än kommunen skall avgiften motsvara gällande avgift hos uppdragstagaren.

Av vem får avgiften tas ut?

Kommunen får ta ut avgifter av den som har hel ålderspension, hel garantipension, hel sjukersättning, aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek.

Annan inkomst av motsvarande storlek kan exempelvis vara arbetsinkomst eller kapitalinkomster. Det kan också vara en kombination av olika slags inkomster som sammantaget motsvarande storlek som åsyftas ovan (19 § LSS).

Föräldrar har enligt föräldrabalken underhållsskyldighet för sina barn och är försörjningsskyldiga till dess att barnet fyller 18 år eller så länge barnet går i skolan, dock längst till barnet fyller 21 år.

Enligt 20 § LSS, är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden när barn under 18 år vårdas i ett annat hem än det egna. Med begreppet ett annat hem än det egna jämföras såväl familjehem som bostad med särskild service för barn och ungdomar samt korttidshem.

Avgiften för kost hanteras på samma sätt som på kommunernas särskilda boende och debiteras utifrån vilka mål man äter i verksamheten. Helkosten debiteras 2018 med 104 kronor per dygn. De olika måltiderna delas upp i procent av det totala näringsinnehållet på dygnet. 20 % motsvarar frukost till en kostnad av 21 kronor, 30 % lunch till en kostnad av 31 kronor, 10 % mellanmål kostar då 10 kronor och kvällsmålet täcker 40 % och kostar 42 kronor.

Resor

För samtliga insatser gäller att den enskilde betalar resor själv.

Restaurangbesök, entrébiljett etc.

Den enskilde betalar själv sina kostnader för restaurangbesök och liknande på näringsställe eller café för att äta eller fika etc. Likaså betalar den enskilde själv sina kostnader för entrébiljetter m.m. som uppstår vid fritids- och kulturaktiviteter.

Förbehåll av tillräckliga medel

Den enskilde ska genom LSS-insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Vid bestämmande av avgift måste hänsyn tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga livsuppehälle och behov. Den enskilde kan begära en prövning av betalningsförmågan. Betalningsförmågan ställs då i relation till nationellt framtagna minimibeloppet för levnadsomkostnader.